

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННІКОВА

Вересня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:**

Змістовий модуль

Технологія підготовки науково-дослідницького проєкту

для аспірантів

спеціальності

061 Журналістика

освітнього рівня

третього (освітньо-наукового)

освітньої програми

Журналістика

Київ – 2025

Розробник:

Левченко Тетяна Миколаївна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики та нових медіа

Шпак Віктор Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри медіапродюсування та видавничої справи Факультету журналістики

Викладач:

Шпак Віктор Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри медіапродюсування та видавничої справи Факультету журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа Факультету журналістики

Протокол від «27» 08 2025 року № 1

Завідувач кафедри

журналістики та нових медіа Інґа ПОГРЕБНЯК

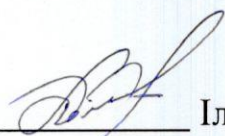
Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Журналістика»

27 . 08 . 2025 р.

Гарант освітньої програми Олег СЕМЕНЮК

Робочу програму перевірено

01 . 09 . 2025 р.

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60	2/60
Рік навчання	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, зокрема:		
<i>Аудиторні</i>	16	8
<i>Модульний контроль</i>	4	-
<i>Семестровий контроль</i>	—	
<i>Самостійна робота</i>	40	52
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів освіти загальні та фахові компетентності у єдності знаннєвого, діяльнісного й ціннісного компонентів, що дасть змогу засвоїти теоретико-методологічні основи, методику, технології та організацію науково-дослідницької діяльності, сформує теоретичне і практичне підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень, підготовки, оформлення та презентації науково-дослідницького проєкту.

Завдання:

ознайомити здобувачів освіти з методологією наукового пізнання, сучасними технологіями підготовки й організації науково-дослідницького проєкту;
сформувати цілісне уявлення про науково-дослідницький проєкт;
набути дослідницьких навичок, сформувати навички правильного виконання науково-дослідницького проєкту.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення дисципліни «Технологія підготовки науково-дослідницького проєкту» у здобувачів освіти поглиблюються та формуються знання про: методологічні концепції, методологію наукового пізнання, методику та організацію наукових досліджень, цілісне уявлення про науково-дослідницький процес; цілі наукового дослідження; навички правильно виконувати наукові роботи і науково-дослідницькі проєкти.

Компетентності та результати навчання:

ЗК 1 Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотримання принципів професійної етики та академічної доброчесності; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу.

ЗК 2 Здатність до розуміння сучасної методології освіти; застосовування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка й управління науково-дослідницькими проєктами на засадах лідерства; методологічно та технологічно грамотне здійснення наукового дослідження; інтерпретація його результатів; ефективно висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій.

ЗК 4 Здатність мотивувати, налагоджувати й підтримувати активну та конструктивну комунікацію з різними цільовими групами.

СК 1 Здатність застосовувати методологічні знання в галузі соціально-комунікаційної науково-дослідної діяльності на межі предметних галузей; ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру; досягати наукових результатів, які створюють нові знання, зокрема у міждисциплінарних напрямках.

СК 4 Здатність аналізувати медійні явища з погляду фундаментальних галузевих принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

РН 1 Критично мислити, розумітися та демонструвати цілісне наукове знання в галузі соціально-комунікаційної діяльності, використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення наукових та фахових завдань; аналізувати міждисциплінарні явища і процеси; реалізувати власний аксіологічний та науковий потенціал.

РН 2 Застосовувати методи наукового пізнання, проводити науково-дослідну діяльність, розробляти та впроваджувати дослідницькі проєкти, здійснювати наукове дослідження й інтерпретувати його результати, ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень.

РН 9 Працювати з науковими та медіатекстами, виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проєктування наукової роботи, визначити

проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти план дослідження.

РН 10 Вибудовувати алгоритм наукового дослідження у галузі соціальних комунікацій та дотичних міждисциплінарних напрямів, застосовувати методологічні принципи медіадослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження та його оприлюднення.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ							
Тема 1. Алгоритм науково-дослідницького проєкту	14	2	2	-	-	-	10
Тема 2. Вимоги до змісту, структури, оформлення науково-дослідницького проєкту	14	2	2				10
Модульний контроль 1	2			-	-	2	
Разом за модуль	30	4	4	-	-	2	20
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ							
Тема 3.Наукова мова. Науковий стиль мовлення.	14	2	2				10
Тема 4.Науковий жаргон і шляхи його подолання.	14		2				10
Модульний контроль 2	2					2	
Разом за модуль	30	4	4			2	20
УСЬОГО	60	8	8	-	-	4	40

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ							
Тема 1. Алгоритм науково-дослідницького проєкту	14	1	1	-	-	-	12
Тема 2. Вимоги до змісту, структури, оформлення науково-дослідницького проєкту	16	1	1				14
Разом за модуль	30	2	2	-	-	-	26
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ							
Тема 3.Наукова мова. Науковий стиль мовлення.	116	1	1				14
Тема 4.Науковий жаргон і шляхи його подолання.	14	1	1				12
Разом за модуль	30	2	2				26
УСЬОГО							
	60	4	4	-	-		40

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ

Лекція 1. АЛГОРИТМ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ.

Науково-дослідницький процес, наукова проблема, наукове питання, емпіричні завдання, теоретичні завдання. Етапи дослідження: організаційний, дослідницький, узагальнення, апробація, реалізація результатів. Рецензування та експертиза; дослідне впровадження; корегування результатів дослідження; реалізація результатів дослідження.

Література: 1 – 17.

Семінарське заняття 1. ТЕХНОЛОГІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ.

Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми. Логіка конструювання методологічного апарату наукового дослідження. Виявлення і нагромадження фактів дійсності – важливий етап у науковому дослідженні. Поняття про факти дійсності, їхні види та зміст. Відмінність між фактом-подією та науковим фактом. Логіка виявлення фактів дійсності, їх пояснення та узагальнення. Формування наукової теорії – основний етап у процесі наукового дослідження. Поняття наукової теорії, її сутності та структури. Ознаки і функції наукової теорії. Роль теорії у формуванні та розвитку знань, науки, наукової картини світу.

Література: 1 – 17.

Лекція 2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ, СТРУКТУРИ, ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ.

Оформлення науково-дослідницького проєкту. Вимоги до змісту. Загальні вимоги до оформлення науково-дослідницького проєкту. Подання текстового матеріалу. Рубрикація тексту – його поділ на складові частини: розділи, підрозділи, пункти, підпункти, абзаци. Правила оформлення умовних скорочень, ілюстрацій, таблиць, додатків та їх нумерації. Загальні висновки дисертації. Вимоги до списку публікацій, що відображають результати дослідження. Правила подання ілюстрацій. Подання таблиць. Загальні правила подання формул. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Порядок оформлення списку використаних джерел та правила покликань на них.

Література: 1 – 17.

Семінарське заняття 2. ТЕХНІЧНЕ ПРОЄКТУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЦЕСУ.

Оформлення звіту про виконану науково-дослідну роботу. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Правила складання бібліографічного опису для списків використаних джерел. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у тексті наукової роботи. Пошук, нагромадження та обробка наукової інформації. Принципи збору інформаційного матеріалу. Структура та призначення наукових документів. Джерела інформації, їх види та використання в науково-дослідній роботі. Аналіз та інтерпретація інформації. Особливості роботи зі спеціальною літературою. Комп'ютерні технології пошуку інформації. Порядок обробки та групування інформації. Форми обміну науковою інформацією.

Література: 1 – 17.

Змістовий модуль 2.

МОВА І СТИЛЬ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Лекція 3. НАУКОВА МОВА. НАУКОВИЙ СТИЛЬ МОВЛЕННЯ.

Мовностилістичні ознаки науково-дослідницького проєкту. Стилістично недоброякісні та стилістично довершені наукові тексти. Проблеми опанування науковим стилем мовлення. Висока мовна культура й розвинуті стилістичні навички – професійна вимога до вченого. Система часових, просторових і логічних зв'язків. Стил писемної

наукової мови. Головні чинники виразності наукового тексту: ясність, точність, стислість, лаконічність. Композиційна довершеність наукового тексту та шляхи її досягнення. Розмежування головного і другорядного. Поділ на абзаци і мікротеми. Мовні кліше та їх роль у побудові мікротем. Авторська індивідуальність, розмовність у науковому тексті, експресивність, простота. Читабельність як стильовий елемент наукової мови. Механізми впливу на реципієнта. Процеси ідентифікації, співдумання, антиципації в розумовій діяльності читача.

Література: 1 – 17.

Семінарське заняття 3. СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ.

Звіт як форма первинного подання результатів: проміжні, підсумкові, загальні та спеціальні звіти. Ситуативний та концептуальний критерії у науковому звіті. Структура та принципи побудови наукового звіту. Обґрунтування як форма подання концептуальних висновків. Логіко-технічні, психологічні засади пояснення. Типологічні особливості наукового тексту: особливості відображення предмета, ціль, завдання, проблематика. Науковий текст та його різновиди як типологічна сукупність звітів. Стилiстичні та жанрові особливості наукових текстів. Основні стилі викладу: прямий, компілятивний, реферативний, дискусійний, проблемний. Жанрові форми подання результатів наукової діяльності та їх істотні відмінності. Повідомлення, виступи, доповіді, дискусії як форми усного виступу за результатами наукового дослідження у галузі журналістики. Тези, конспекти, реферати, статті, брошури, монографії – письмова форма подання результатів наукового дослідження.

Література: 1 – 17.

Лекція 4. НАУКОВИЙ ЖАРГОН І ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ.

Науковий жаргон як спотворена форма наукового мовлення. Мовні засоби наукового жаргону (лексичні, синтаксичні, композиційні). Ознаки наукового жаргону: термінологічні зловживання і зайві запозичення, недоброякісний науковий текст, якому властиві незграбні, штучні ускладнення мовлення, надмір віддієслівних іменників і надто довгі, заплутані речення, багато- та марнослів'я, надмірна ускладненість, нечіткість думки. Причини появи наукового жаргону: нелогічне мислення, погане володіння мовою, розлади мислення і мовлення, навмисне заплутування змісту (маніпуляції), вплив постмодернізму, гіпертрофія логосфери, новизна ідеї. Небезпека наукового жаргону та шляхи його подолання.

Література: 1 – 17.

Семінарське заняття 4. НАУКОВИЙ ЖАРГОН: АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЯВИЩА.

Основні ознаки наукового жаргону. Термінологічні зловживання. Перенасичення тексту термінами. Невиправдане залучення термінів з інших наук. Термінологічне псевдоноваторство. Надмір запозичень. Нагромадження іменників. Марнослів'я. Причини появи наукового жаргону: нелогічне мислення, мовна недбалість, мовна маніпуляція, гіпертрофія логосфери. Оцінки наукового жаргону. Комунікативна, стильова та прагматична оцінки. Естетична й етична оцінки. Суспільні наслідки. Шляхи подолання наукового жаргону.

Література: 1 – 17.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
РАЗОМ:			69		69
Максимальна кількість балів	138				
Розрахунок коефіцієнта	$138/100=1.38$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1. Технології дослідницької роботи. Вибрати/скласти міні-словники термінологічного апарату для наукового дослідження, орієнтуючись на складені критерії відбору термінів, семантику термінів, суб'єктивність смислів та об'єктивність значень.

Тема 2. Специфіка вивчення методологічних основ дослідницького проєкту. Скласти докладний опис обраної емпіричної бази наукового дослідження, орієнтуючись на такі критерії: вибірка та її характер, підхід до вивчення, специфіка вивчення, метод вивчення, загальні методологічні засади вивчення, критерії вивчення.

Тема 3. Алгоритм створення наукового проєкту. Розробити науковий проєкт, в основу якого покладено наукову проблематику, над якою працюєте у процесі навчання в аспірантурі. З урахуванням специфіки вивчення журналістських текстів, до проєкту входять основні етапи вивчення практики ЗМІ. Проєкт оформити у двох видах: у формі тексту та у формі презентації.

Тема 4. Презентація наукових результатів дослідження. Розробити методологічні засади вивчення теми наукового дослідження. Підсумком має стати методологічна доповідь з обґрунтуванням вибору методів та методик структурування наукового знання на тему наукового дослідження аспіранта.

Кожна самостійна робота оцінюється у 5 балів. Самостійна робота – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики. Максимальне розкриття теоретичного питання та виконання практичних завдань гарантує аспірантові отримання високої оцінки.

Критерії оцінювання:

- глибина і повнота розкриття завдання;
- повнота використання рекомендованої літератури;
- обґрунтування висновків;
- термінологічна коректність;
- грамотність, стиль викладу, оформлення роботи.

6.3. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді виконання завдань.

Модульна контрольна 1.

Провести інтернет-конференцію щодо висвітлення основних традиційних концепцій теорії журналістики. Підсумком має стати наукова доповідь з однієї з теорій, підготовлена письмово і озвучена в ході інтернет-конференції.

Модульна контрольна 2.

Провести рамкове наукове дослідження, що включає контент-аналіз медіатекстів на тему дисертації та оформити його як презентацію, що включає: рішення чотирьох основних завдань: розробка програми дослідження; розробка кодифікатора контент-аналізу; створення реєстраційної картки; аналіз та узагальнення результатів.

7.5. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ
 2 кредити, 2 модулі. Разом: 60 годин, 16 аудиторних (8 лекцій/8 семінарів), 4
 модульний контроль, 40 годин самостійної роботи

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II
Назва модуля	ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЄКТУ	МОВА І СТИЛЬ НАУКОВОЇ РОБОТИ
Кількість балів за модуль	83 балів	78 балів
Теми лекцій	Тема 1. Алгоритм науково-дослідницького проєкту (1 б.). Тема 2. Вимоги до змісту, структури, оформлення науково-дослідницького проєкту (1 б.).	Тема 3. Наукова мова. науковий стиль мовлення (1 б.). Тема 4. Науковий жаргон і шляхи його подолання (1 б.).
Теми семінарських занять	Семінарське заняття № 1. Технології дослідницької роботи (10 + 1 б.) Семінарське заняття № 2. Проєктування дослідницького процесу (10 + 1б.)	Семінарське заняття № 3. Структура та оформлення науково-дослідницького проєкту (10 + 1б.) Семінарське заняття № 4. Стилiстичні та жанрові аспекти наукових текстів (10 + 1б.)
Самостійна робота	4 сам. (5 б.)	3 сам. (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
Семестровий контроль	Залік	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
2. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 177 с.
3. Левченко Т.М. Академічне письмо як компонент професійної підготовки здобувачів вищої освіти. *Академічні студії*. Серія “Педагогіка” № 2. 2023. С.107-112.
4. Левченко Т.М. Добросовісність як елемент професійно-педагогічної культури в системі науково-дослідницької підготовки здобувачів. *Соціум. Документ. Комунікація*. №19. 2023. С. 265-272.
5. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін.; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків: Право, 2019. 40 с.
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502-2023-%D0%BF#Text>
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок присудження наукових ступенів» від 24 липня 2013 р. № 567 в редакції від 01.01.2022. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF#Text>
11. Наказ МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» 12.01.2017 № 40. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
12. Наказ МОН України «Про затвердження форм документів атестаційної справи здобувача ступеня доктора філософії» №533 від 22 квітня 2019 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0474-19>
13. Наказ МОН України «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки» №102 від 25.01.2021. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0122-21#Text>
14. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Інформація та документація. Видання офіційне. Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2017.

15. ДСТУ 3008-2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлювання». Інформація та документація. Видання офіційне. Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2016.
16. ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Додаткова

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
2. Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2017. 206 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: Право, 2017. 446 с. URL: <https://cutt.ly/oc6YZOA>
4. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. URL: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf
5. Каламбет С. В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методолія наукових досліджень: навчальний посібник. Дніпропетровськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
6. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 177 с. URL: https://www.studmed.ru/korbutyak-v-metodologiya-sistemnogo-pdhodu-ta-naukovih-dosliden_e4c30b7828d.html
7. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін.; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>
8. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) / уклад.: О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків: Право, 2019. 40 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16744/1/53%20NMP_OMND_Danilyan_2019.pdf
9. Наказ МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». URL: http://db.ippi.org.ua/doc/D10_01.pdf
10. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с. URL: <https://cutt.ly/yc6Y2Ap>

Інформаційні ресурси

- <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. Вернадського.
- <http://journalib.univ.kiev.ua> – сайт Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського Національного університету імені Тараса Шевченка
- [http:// i-soc.com.ua/ukr/index.php](http://i-soc.com.ua/ukr/index.php) – сайт Інституту соціології НАН України (Київ)
- <http://www.telekritika.ua> – сайт «Телекритика»
- <http://www.mediakrytyka.info> – сайт «Медіакритика»

<http://imi.org.ua> – сайт Інституту Масової Інформації

<http://www.aup.com.ua> – сайт Академії Української преси

<http://irrp.org.ua> – сайт Інституту розвитку регіональної преси

<http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – сайт Соціологія: теорія, методи, маркетинг (Київ, НАН України)

<http://osvita.mediasapiens.ua> – Медіаосвітній портал “Mediasapiens”

<http://www.academia.edu> – мережа для пошуку наукової літератури Academia

<http://www.researchgate.net> – мережа для пошуку наукової літератури Research Gate

<https://dt.ua/gazeta/> – сайт Дзеркало тижня. Міжнародний громадсько-політичний тижневик